

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggeleg blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 7

15. september 1980

16. årgang

Gud forlater synd og overtredelse

Av Øivind Andersen

Bønn: «Kjære Jesus, vi takker deg for det ord som du taler til vårt hjerte, at du selv på denne måten kommer til hver og en av oss. Og så ber jeg i ditt navn at vi må få være åpne og disponible for din Hellige Ånd når du taler til oss. Amen.»

I Matt. 6, 14-15 leser vi i Jesu navn: «For dersom I forlater menneskene deres overtredelser, da skal eders himmelske Fader også forlate eder, men dersom ikke I forlater menneskene deres overtredelser, da skal heller ikke eders Fader forlate eders overtredelser.» Amen.

Det som Guds ord her taler, det er sagt til slike som tror på Jesus og har mottatt syndernes forlatelse. Dette ordet kan ikke stilles opp som en betingelse for å bli en kristen, for det kan en bare bli uten noe betingelse ved å høre og motta det Guds ord forkynner oss om frelsen i Jesus Kristus.

Men til alle som tror taler Jesus dette ordet. Og nærmere bestemt er det knyttet til en bønn i fadervår: Forlat oss vår skyld, som vi forlater våre skyldnere.

Det kan høres ut som et vilkår for å være en kristen, og rett forstått kan vi kanskje si at det kan være det også, men vi må understreke **rett forstått**. Den som har mottatt barmhjertighet hos Gud, har en levende trang til å føre den

videre til andre mennesker, og det er et så sikkert kjennetegn på at en lever i Guds nåde at, hvor dette kjennetegn mangler er det all grunn til å tvile på at vedkommende selv eier Guds nåde.

Jeg kan ikke motta tilgivelse for alle mine synder, motta en hel og fullkommen rettferdighet i Jesus, uten at det blir omåtgjøret at andre mennesker skal motta det samme. Er det mennesker som gjør meg urett, er det min innerste trang å si til Jesus: Tilregn dem aldri den urett de har gjort mot meg, tilregn dem deg selv, la dem aldri bli dømt og anklaget for noen urett når de møter deg hos meg. Og det ligger så dypt hos oss som tror på Jesus, at det er utenkelig at vi skulle ville kreve noen til regnskap for den urett som de måtte ha gjort mot oss.

Derfor skjønner du at når et menneske, som bekjenner seg som en kristen, vil kreve andre mennesker til regnskap for urett som de har gjort mot dem, da tyder det at disse menneskene allikevel ikke selv tror på Jesus.

Jesus har illustrert det i en lignelse, som forresten er teksten på f.k. søndag ifra Matt. 18. Der er en mann som er skyldig ti tusen talenter. Der er et svimlende stort, et astronomisk tall. Om vi regner det om på denne måten, ville det være ti tusen ganger det et menneske i Israel som vanlig arbeider ville tjene gjennom en menneskealder. Det er en

ganske stor sum det, når du ganger det med ti tusen som et menneske er i stand til å tjene gjennom hele sitt liv. Hvis du tenker deg at det er talenter i gull, da er det så svimlende summer at du kan ikke tenke deg det. Dette bruker Jesus som bilde på en mann som får tilsagt en hel og full absulusion, det vil si en hel og full tilgivelse for alt hva han har vært og gjort. Nå tar man denne mannen ofte som et vitnesbyrd om en kristen. Denne mannen sier: «Herre ha langmodighet med meg, så skal jeg betale deg det alt sammen». Det viser at den mannen ikke er av sannheten, og det er nettopp det Jesus vil påvise. Poenget i denne lignelsen er å vise at når et menneske som blir stilt ansikt til ansikt med sin skyld kan si: ha langmodighet med meg så skal jeg betale det alt sammen, da viser det at et slikt menneske er en løgner. Det viser at et slikt menneske har ikke ett øyeblikk tatt Guds ord alvorlig, og det er sannheten om denne mannen.

Evangeliet er tilsagt alle mennesker, også et slikt menneske får det tilsagt. Gud har sendt sin Sønn til verden for å forkynne verden at den har tatt bort våre synder, og alt som stenger og skiller det har han ordnet med, og hele den rettferdighet vi trenger for å stå for Gud den er han selv blitt for oss, foratt vi skal eie den i ham. Det er Guds vilje at dette skal forkynnes for alle mennesker, aldeles uansett hvem eller hva de er eller hvor de er, og således kommer også dette budskapet til slike mennesker som ikke er av sannheten, og så slår de seg tilro med å vite det. De er bevist at de har synd mot Gud, men så har de også bevisthet om at Gud tilgir synd, og så slår de seg tilro med det, og så bekjenner de seg som kristne.

Og så hender det som lignelsen forteller, en medtjener kommer. Denne medtjener er skyldig denne mannen hundre denarer. Det er jo valuttamessig sett en bagatellmessig sum. Men det svarer i dag til en som har lånt bort en 5-6 tusen kroner eller noe slikt. Om du har lånt en annen en 5-6 tusen kroner, så kan det godt hende du kjenner at du har bruk for å ha disse pengene, og at en som har lånt av deg sier: å,

ha langmodighet med meg, jeg skal betale deg senere, og du kjenner deg fristet til å si at jeg har bruk for de pengene og trenger dem så inderlig vel. Da har du den situasjonen som den mannen i lignelsen er i. Han kan ha bruk for disse pengene, men der er ingen barmhjertighet, ingen medlidelse mot denne mannen, nei han skal versågod betale. Dette røber at denne mannen ikke står i et rett forhold selv. Det er selve budskapet i lignelsen, uten at vi kan gå nærmere inn på det.

Du skjønner at en som bekjenner seg som en kristen, og skal kreve andre mennesker til rekneskap for alt hva de er og gjør av urett, spesielt hvis de selv er gjenstand for uretten, han har det ikke rett med Gud, det er umulig at han kan ha det riktig med Gud. Det er derfor Jesus sier så kategorisk i det ordet jeg leste fra Matteus: Dersom dere ikke forlater menneskene deres overtredelser, da skal heller ikke eders Fader forlater eders overtredelser. Det kan han si så aldeles sikkert, for en i den stilling at man ikke forlater menneskene deres overtredelser, er det det beste bevis på at en selv ikke har mottatt frelsen, eller om en en dag har mottatt den så er en i hvertfall kommet bort fra den igjen. Det er det beste bevis på at en ikke eier Guds nåde selv, for det er umulig å eie Guds nåde og samtidig ha et sinn overfor andre som ikke er villig til å tilgi og ikke ønsker å ettergi. Hvistnok kan det vere situasjoner for en kristen å si at det er vanskelig for meg å tilgi, men en ting er sikkert, om man synes det er vanskelig så vil han ihvertfall. Han kan si jeg kan det ikke slik jeg gjerne ville, det er en ting, men noe ganske annet er det når ham sier at jeg ikke vil tilgi, og det er det Jesus taler om.

Den som skal kreve sin rett av andre, alltid stå som den har rett når andre mennesker gjør meg urett, han legger for dagen at det er galt med hans eget gudsforhold, og annerledes kan det være. Tenk på hva vi er skyldige vi mennesker, tenk på om vi skulle gjøre rekneskap for Gud, vi kan ikke si til Gud ha langmodighet med meg så skal jeg betale det alt sammen. Vi måtte

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp. navn og adr. Bladet blir halde oppe av frivilljuge gáver.

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, 5400 Stord. Postgiro: 5 42 88 75

Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppseiing, adres seforandring og gáver til bladet.

Red. Amund Lid, post 5600 Norheimsund, telf. (055) 51080.

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon
Form. Tore Harestad,
4158 Bru. Tlf. 045 - 14016

Kass.: Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund.

Postgiro: 5 68 21 33. Bankgiro:

Vikø Sparebank 3530.21.00932

S. Botnens Boktrykkeri

Religion og Kristendom

Av Oskar Skarsaune

Religion og kristendom - det må komme ut på ett?

Ja, for de fleste mennesker i vårt land har det vært tilfelle, i hvert fall til nå. Men situasjonen er i ferd med å endre seg. Gjennom skole og massemedier blir vi stadig konfrontert med det

si at om jeg fikk henstand hele mitt liv, så kunne jeg aldri svare deg rekneskap.

Da blir en istand til å motta evangeliet, og der får en oppleve hva Guds barmhjertighet er, og da har en ingen trang til å hevde sine rettigheter overfor andre mennesker. Amen.

Avskrift etter lydband fra Norea Radio, med løyve fra Andersen og Norea ved A.L.

faktum at det finnes andre religioner. Teoretisk har vi naturligvis visst det lenge, men nå begynner vi etter hvert å møte mennesker som tilhører disse andre religionene. Og da gjør vi visse oppdagelser. Disse andre er for det første like religiøse som vi, ja helst mer. De tar som oftest sin religion langt alvorligere enn de fleste nordmenn tar sin.

De er dessuten like overbeviste som vi er, om at det de tror på, er det riktige. Og de kan varte opp med religiøse opplevelser og erfaringer som langt overgår våre.

Endelig viser det seg at deres moral ikke er lavere enn vår. Det vil si: Hvis vi foretar en rettfærdig sammenligning, altså sammenligner deres teori med vår teori, og deres praksis med vår praksis. Den moralske teori i svært mange religioner kan samles i kjærlighetsbudet: Du skal elske din neste. Og hva praksis angår - ja, så kjenner vi i hvert fall våre egne skrøpeligheiter. Vi har visst ingen grunn til overlegenhet på det området.

Og hva så? Ja, så må det være nærliggende å trekke visse slutninger. Det må være rimelig å anta at ingen bestemt religion kan gjøre krav på den absolutte sannhet. De kan ha sett ulike sider ved sannheten. Men ingen bør gjøre krav på å sitte inne med hele sannheten. Vi må lære oss toleranse og beskjedenhet.

Eller for å si det på en annen måte: Vi må lære oss til å respektere at menneskene er forskjellige. Religiøse sannheter er «private» eller personlige sannheter: Det som er sant for meg, behøver ikke å være sant for deg.

Dette lyder både fornuftig og vakkert, og kunne være det ideelle opplegg for «fredelig sameksistens» på det religiøse området. Og når religiøse sannheter er private, personlige sannheter, må det også være rom for det menneske som ikke er religiøst i det hele tatt. Musikk ligger ikke for alle, og det må vel være på samme måte med religionen. Ikke alle har religiøse behov, og det må de religiøst anlagte respektere. Guds eksistens kan jo ikke bevises - vi bør ikke forveksle personlig tro med objektiv viten. Hvorvidt man vil ha med Gud å gjøre, må

bli den enkeltes sak, og en sak som ingen andre bør blande seg i. «Jeg har min tro, du har din.»

Den troslæren vi her har skissert, lyder ikke bare rimelig og fornuftig. Den har dessuten den fordel at den deles av et flertall mennesker i vårt land, og ikke bare hos oss. Synspunktene vil møte forståelse blant opplyste mennesker overalt på kloden. Og da må de jo være riktige? Denne troslæren er ihvertfall meget behagelig: Den bekrefter vår tro på at vi er herrer i vår egen verden - også i vårt forhold til Gud. Det er opp til meg om jeg vil ha med Gud å gjøre - det er opp til meg å bestemme på hvilken måte jeg vil ha med ham å gjøre. Jeg har fritt valg i alle religionenes og ideologiernes basarhyller.

-Eller skulle det være annerledes?

Det kommer en uventet og ubuden gjest og bryter inn i den idyllen vi har tegnet. Han tar ikke den ringeste notis av vår religiøse romslighet, han respekterer ikke det religiøse privatlivets fred, han lar seg ikke imponere av vår store religiøse toleranse. Han sier ganske enkelt:

Ingen kommer til Faderen uten ved meg. (Joh. 14, 6)

Det må jo kort og godt bety at han presenterer seg som den **eneste** som er istand til å føre et menneske til Gud. Ja han sier det faktisk uttrykkelig: Alle de som har kommet før meg og gitt seg ut for å være frelsere for menneskene, de er røvere og tyver (Joh. 10, 8). Og de som kommer etter meg, de er falske Messias'er (Matt. 24, 24). Jeg er den eneste veg til Gud, sier han, ja jeg er **veien, sannheten og livet** (Joh. 14, 6.)

Men så må han jo være religiøs fanatiker, en stormannsgal person? Ja, det var noen som mente det, den gangen også: «Han er besatt og gal, hvorfor hører dere på ham?» (Joh. 10, 20). Men bildet passer ikke. Vi vet litt om hvordan stormannsgale fanatikere er: De harde trekene, den lett kamuflerte grusomheten, den

hysteriske klangen i stemmen. Intet av dette passer på ham - på Jesus. Det var det mange som så, av dem som så og hørte ham. Det bildet som passer på ham, var det som profeten hadde tegnet, mange hundreår forut:

Han skal ikke skrike og ikke rope,
han skal ikke la sin røst høre på gaten.
Det knekkede siv skal han ikke knuse
og den osende veke skal han ikke slukke
(Esaias 42, 2)

Det var slik han var, og derfor holdt de seg til ham, alle de som bare møtte dom og forakt hos andre: De litt frynsete tollerne, de prostituerte, alle som kort og godt ble kalt «syndere» - vi ville sagt samfunnets utskudd.

Det eiendommelige er at denne mann - som altså sa ting om seg selv som må få alle religiøst tolerante mennesker til å steile - denne samme mann har av de samme mennesker til alle tider blitt holdt for å være et inspirerende forbilde, et religiøst ideal. Hans høye moralske krav beundres på alle hold. Og alle er enige om at han levde det han lærte.

Stormannsgal fanatiker - nei, det passer ikke. Men da er det jo ingenting som passer! Nei, det var nettopp det de første tilhørerne også innså, og det skapte den helt store forvirringen hos dem. De skjønte seg ganske enkelt ikke på Jesus. Det var ikke bare det at han **talte** på en måte som egentlig forutsatte at han var Gud selv. Han **handlet** slik også. Han vekket opp døde, han gjorde spedalske friske. Han hadde makt over vind og bølger. Og de som så det - hadde de ikke skjönt det før, så skjønte de det da: Det fantes ingen bås å plassere Jesus i. «Hvem er han? Både vind og sjø adlyder ham.»

Men nå har vi beveget oss lovlig langt fra emnet? Det var religion vi skulle snakke om. De fleste har vel en oppfatning av hva en religion «bør handle om». Den bør handle om det guddommelige, det hinsidige liv, vår uødde sjel, o.s.v.

Ja, riktig, «religion» handler stort sett om dette. Men nå har vi referert litt fra Det nye testamente, den del av Bibelen som er kristendommens basisdokument. Og da gjør vi den uventede oppdagelse at Det nye testamente ikke i synderlig grad handler om slike religiøse sannheter. Det handler forbløffende lite om **religion** i det hele tatt. Derimot handler det om en **person**, Jesus fra Nasaret. Det er ikke mulig å snakke om kristendom uten å snakke om Jesus.

Når Bibelen skal presentere det kristne budskap, gjør den det ikke slik vi venter. Den begynner ikke med tidløse sannheter om Gud og menneskesjelen. Den begynner med å fortelle **historie**, og først og fremst historien om Jesus.

En religion som ikke er «religiøs», en person som ikke passer i noen kjent bås - det er i en kort sum kristendommens særpreg. Det gjør den til en fremmed fugl blant religionene. I de fleste av dem kan vi kjenne igjen noe av oss selv men i kristendommen møter vi en fremmed inntrenger, en ubuden gjest inn i vår verden.

Mest foruroligende er altså hovedpersonen selv, Jesus. For de fleste i sin samtid var og ble han en gåte. Kristendommen gjør krav på å sitte inne med sannheten om han. Og den føyer til den oppsiktsvekkende påstand, at finner du sannheten om ham, finner du samtidig sannheten om ditt eget liv.

Men for å skjønne det, må vi begynne med en scenebeskrivelse. Vi må si litt om situasjonen på den arena der historiene om Jesus foregår.

Scene

HERRER I EGET HUS?

«Det er min skjebne», sier vi, når vi vil fraskrive oss ansvaret for ett eller annet. Ansvar kan vi påta oss for slikt som vi selv har tatt initiativet til, slikt som ligger innenfor vår kontroll. Det som ligger utenfor vår kontroll, vil vi ikke ha ansvaret for. Det kaller vi skjebne.

Normalt vil altså skjebne og ansvar utelukke hverandre. Men ikke alltid.

Sett at du har gamle, syke foreldre som ikke greier seg selv. Det er skjebne: Du har ikke valgt dine foreldre, deres alder og helsetilstand ligger helt utenfor din kontroll. Men samtidig innebærer det ansvar, det pålegger deg en oppgave du ikke kan skyve fra deg uten berettiget skyldfølelse. Dine gamle foreldre møter deg **både** som skjebne og ansvar.

Det samme vil være tilfelle f.eks. med et handicappet barn. Det møter sine foreldre som skjebne og ansvar.

Men det finnes et enda mer nærliggende eksempel, som angår oss alle, og som er poenget i vår sammenheng. Den største gaven et menneske kan få, har vi alle fått, nemlig **livet**. Og dette i og for seg banale faktum: at vi eksisterer, er til - det møter oss både som skjebne og ansvar. Ingen spurte oss den gangen vi ble unnfanget, eller da vi ble født. Men det betyr ikke at vi kan fraskrive oss ansvaret for våre liv. Gjør vi det, fraskriver vi oss vårt menneskeverd. Selve livets gave møter oss altså med dette dobbelte ansikt: som skjebne og som ansvar.

Men enda er ikke det viktigste nevnt. Denne gaven har ifølge Bibelen en avsender, en giver. Det er når vi får øye på det, at **ansvaret** ved gaven for alvor går opp for oss. Gud har ikke skapt oss på måfå. Han har en mening med våre liv, ja en plan med dem:

«Du så meg dengang jeg var et foster, i din bok ble alt skrevet opp: mine dager fikk sin form før en eneste av dem var kommet» (Salme 139, 16)

Vi har en skaper som har bestemte hensikter med oss!

Egentlig er jo det en ganske ubehagelig tanke. Den betyr kort og godt at vi ikke er herrer i eget hus, vi kan ikke gjøre med våre liv hva vi vil. Det er jo det vi ønsker, og gjerne vil tro at vi kan. Og nå gir Bibelen oss rett et stykke på veg: Gud har ikke skapt oss som automater. Vi er ikke nikkedukker i hans hånd. Vi har muligheten for å si nei til hans hensikter med oss, vi har muligheten for å la vår plass i hans store plan bli stående tom.

Det er vårt enestående ansvar som skiller oss fra dyrene. Men der er et ansvar vi ikke kan løpe fra, og et ansvar som vil bli vår skjebne, om ikke før, så ihvertfall i det øyeblikk vi står foran Skaperens domstol og skal gjøre regnskap for våre liv:

«Det er menneskenes lodd å dø én gang og siden få sin dom». (Hebr. 9, 27)

Skaperen har gitt oss livet, han skal en gang spørre oss om vi brukte det etter hans hensikt eller ikke.

Allerede muligheten for at en slik skaper fins, burde få oss til å tenke oss om. Det burde være viktigere for oss å få kontakt med ham og få rede på hans vilje med oss, enn det er å skaffe seg gode eksamener, sertifikat og god stilling. Å leve som om Gud ikke fantes, det kaller Bibelen dumt. Kort og godt **dumt** (Salme 14, 1).

Det at Skaperen har skapt oss, og skapt oss til noe bestemt, det er vår skjebne og vårt ansvar, som vi ikke kan løpe fra. Vi kan egentlig ikke velge om vi vil ha med ham å gjøre eller ikke. **Han vil ha med oss å gjøre**, det er poenget, og det står det ikke i vår makt å velge oss bort fra. Han er vår Herre, og vi har valget mellom lydighet eller ulydighet.

Ja, det er faktisk det eneste valget vi har.

Men med det valget forholder det seg på en merkelig måte.

FØDT SOM OPPRØRER

Når Bibelen skal meddele sitt budskap, begynner den med å fortelle historie, sa vi. Den begynner i første kapittel med historien om skapelsen. Vi har allerede sett på den historien, men fra en litt uvant synsvinkel. At Gud har skapt universet, er på en måte så ufarlig - helt til det går opp for meg at han også har skapt **meg**. Ja, han har skapt meg fordi han vil ha med meg å gjøre. Det er bl.a. **det** det betyr, når det sies at mennesket er skapt i «Guds bilde».

Men så fortsetter historien, som kjent. Alle kjenner fortellingen om Adam, Eva, slangen og frukten, om Kain og Abel osv. Og mange som

vil holde Bibelens budskap på en armlengdes avstand, stiller spørsmål ved de konkrete detaljer i det som fortelles («hvem var Kains hustru?»). Men på den måten kommer man ikke fortellingene inn på livet og går glipp av poenget.

Hvordan mennesket rent biologisk oppsto, når og hvor, det kan vi overlate til vitenskapsmannen å finne ut - så langt hans metoder rekker. Det er ikke slike spørsmål Bibelens fortelling om menneskets skapelse og syndefallet vil besvare. Den vil derimot si oss noe om menneskets historie som ingen naturvitenskapsmann kan uttale seg om. Fortellingens poeng er dette: Ved menneskehetens begynnelse, helt i starten, skjedde det et opprør mot Gud. De første representanter for arten menneske valgte å være ulydige mot Gud. Og de dro hele slekten med seg. Vi er opprørernes etterkommere, fødes som opprørere og lever som opprørere.

«Men dette er da uhørt! Skal vi lide for forfedrenes synder? Kan vi trekkes til ansvar for det som møter oss som skjebne?»

Det er et tilsynelatende meget fornuftig spørsmål, og vi skal forsøke å besvare det. Men da vil vi gå en omvei. La oss først se litt på Bibelens bilde av oss opprørere:

«Den ugudelige tenker i sitt overmott at Gud ikke krever til regnskap. «Det er ingen Gud», er alle hans tanker. Alltid lykkes det han gjør. Dine dommer i det høye er langt fra ham. «Gud glemmer», sier han ved seg selv, «han skjuler sitt ansikt og ser der nok aldri» (Salme 10, 3 og 4 og 11).

Ja, det var jo litt av ett portrett! Men må vi ikke innrømme at det tar oss på kornet? Når ofret du sist en tanke på Gud? Betyr han noe for deg? Du kan jo gjøre et tankeeksperiment: Tror du at du ville leve **svært** mye annerledes dersom du var overbevist om at Gud ikke eksisterte? Dersom svaret er nei, så har du beviset for at Gud betyr svært lite i livet ditt. Det er **det** «ugudelige» betyr. Det behøver ikke bety at du spotter Gud, sier nei til Gud, trosser han like

opp i ansiktet. Gjør du det, blir opprøret åpent. Men det finnes et annet opprør. Det består i likegyldigheten, i dette at du helt enkelt ser bort fra Gud, både i teori og praksis.

Eller en tredje form for opprør, den best kamuflerte: Det består i at du vil ha med Gud å gjøre **på dine egne premisser**. Gud kan ikke kreve ting av deg som du finner urimelig! Og så skaper du en Gud i ditt eget bilde.

Det åpne opprør kan ha en viss reisning over seg, selv om Bibelen kaller opprørerene en dåre. Men de to formene har ikke det en gang. Å tro at det skulle være opp til oss å bestemme vilkårene for vårt forhold til ham som har skapt oss - ja, fornuftig er det ikke.

Men i en av disse tre formene for opprør befinner vi oss alle sammen - og **det** er poenget med historien om syndefallet. (1. Mosebok 3). Poenget er ikke at vi skulle lide for et opprør vi ikke har tatt del i. Saken er at vi tar del i opprøret, alle sammen. Vi vil ikke ha Gud til Herre over våre liv, vi vil ikke ha ham helt inn på livet - ikke den **virkelige, levende** Gud. Så får vi heller lage oss en ønske-gud. Det gjør de fleste.

Men dette opprøret er ikke bare vår skyld og vårt ansvar. Det er også vår skjebne. Det er det andre fortellingsen vil si om oss. Vi **fødes** som opprørere. Det er vår skjebne å solidarisere oss med de første opprørere, det er vår skjebne å bli skyldige, med-skyldige.

I en kort sum er dette innholdet av det som i kirkelig språkbruk kalles «læren om arvesynden». Og da ser vi jo at vi ikke har med et gammelt, mosegrodd dogme å gjøre. Denne læren tegner et presist, et uhyggelig skarpt bilde av vår situasjon overfor Gud. Den avslører at vi egentlig har vendt ham ryggen, også når vi mente å være velvillig imøtekommende. Og den avdekker at dette er vår uhyggelige skjebne, vår felles skjebne. Den angst og uvilje vi føler bare ved tanken på å slippe Gud til som Herre i våre liv - den avslører, oss. Den avslører hva slekt vi er av.

Født til opprørere - i det ligger skjebnen. **Født** til opprørere - i det ligger ansvaret. Og skylden.

DET STORE OPPGJØRET

Hittil har vi så og si vendt blikket bakover, mot livets begynnelse. Vi har meditert over det faktum at vi har fått livets gave. Videre har vi sett på hvordan Bibelen beskriver vårt forhold til han som ga oss livet. Skaperen.

Ser vi bakover, møter Gud oss som Skaperen.

Ser vi framover, mot slutten av vårt liv, møter vi ham der også. Da skildres han i Bibelen som Dommeren. For ham skal vi gjøre regnskap for våre liv.

«Jeg så en stor, hvit trone og ham som satt på den. Jord og himmel svant bort for hans åsyn og var ikke lenger til. Og jeg så de døde, både store og små: De sto foran tronen, og bøker ble åpnet.....» (Johannes åpenbaring 20, 11f).

La oss tenke oss at det finnes en film om ditt liv, om hele ditt liv. På den filmen er ikke bare alle dine ord og handlinger med. Dine hemmeligste tanker og ønsker er med også. Ikke bare det du sa, som du ikke burde ha sagt, ikke bare det du gjorde da du var sikker på at ingen så det. Men også det du tenkte og sa inne i deg. Ville du like det om den filmen ble spilt for slekt og venner? Om den ble sendt på fjernsynet? Men nå finnes det en slik «film om ditt liv». Bibelen sier:

«Alt ligger nakent og bart for ham som vi skal stå til regnskap for» (Hebreerbrevet 4, 13)

Alt. Da kan det jo kanskje være klokt å begynne å forberede forsvaret.

Du har kanskje sagt ting du ikke burde si, bannet og sverget har du kanskje også gjort, men det gjør jo så mange, og det er jo dessuten en sunn avreagering? Du har kanskje vært litt vemmelig mot fru N.N. og sagt henne noen søte sannheter, - og du fikk riktig **satt** X.X. på plass og sagt ham hva slags fyr han var. Nå ja, det var kanskje ikke så bra, men det er jo i hvert fall såre menneskelig.

«Det sier jeg dere: Hvert unyttig ord menneskene sier, skal de svare for på dommens dag», (Matt. 12, 36)

Men kan det være så farlig med ordene da? Gud tar dem vel ikke mer alvorlig enn vi selv? Ord har konsekvenser, de kan skade, det er så. Men likevel? Og Gud må da se lengre enn til ordene! Betyr ikke hjertelaget noe? Du har jo et hjerte av gull, om du skal si det selv. (Nåja, der tok du kanskje litt hardt i, men du er nå i hvert fall ikke verre enn den og den, for ikke å snakke om **den**, som til og med kaller seg «kristen»).

«Det hjertet er fullt av, det taler munnen»
(Matt. 12, 34)

Mener Dommeren virkelig det? Kan han virkelig mene at alt det onde vi gjør - at det kommer fra det **dypeste** i oss? Er vi ikke tross alt «gode på bunnen» - de fleste av oss?

«Alt som går ut av munnen, kommer fra menneskets hjerte, og det gjør mennesket urent. Fra fra hjertet kommer onde tanker, mord, ekteskapsbrudd, hor, tyveri, falskt vitnesbyrd, spott» (Matt. 15, 18f).

Han er ikke så lett å avspise, denne Dommeren. Han ser dypt i oss, ubehagelig dypt. Men så må han jo også se at det er mye godt i oss. Det må vel telle, det også. Vi har sant å si litt å vise til: Vi er jevnt over hyggelige og medgjørlige, vi har hjulpet både den og den, fra tid til annen sender vi noen hundrelapper til Kirkens Nødhjelp (selv om vi kanskje må innrømme at det koster oss litt). Kort sagt: Vi kan nevne opptil flere personer som er villige til å legge inn et godt ord for oss!

«Men jeg sier dere: Elsk deres fiender og be for dem som forfølger dere, så kan dere være barn av deres Far i himmelen. .... Om dere hilser vennlig på deres egne, er det noe storartet? Gjør ikke hedningene det samme?» (Matt. 5, 44-47).

Han er tydeligvis ikke så lett å imponere, denne dommeren. Nei, han er nok ikke det. For

Dommeren er Jesus. Det er ord av Jesus vi her har sitert som svar på våre velmente forsøk på forsvar for et vanlig bra liv.

Et vanlig bra liv -det blir liksom så ynkelig når vi står foran Jesus. Et skittent plagg ser ikke så verst ut, så lenge det ikke faller skarpt lys på det. Når lyset fra Jesus faller på våre liv, blir nettopp **det** synlig som vi helst ville gjemme bort i mørket.

«Menneskene elsket mørket høyere enn lyset, fordi deres gjerninger var onde. For den som gjør det onde, hater lyset og vil ikke komme til lyset, for at hans gjerninger ikke skal bli avslørt» (Joh. 3, 19-20)

Det lyset det tales om her, er altså ikke lommelyktskinnet fra vår egen «fornuftige» gjennomsnittsmoral. Det er flomlys fra de to store bud i Guds lov:

«Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand. Dette er det største og første bud. Men et annet er like stort: Du skal elske din neste som deg selv.» (Matt. 22, 37)

Elske Gud. .... Det må bety at Gud er den du aller helst vil ha med å gjøre. Det må bety å ønske Gud som Herre over ditt liv. Når du ser på Jesus, aner du hva det vil si.

Elske din neste like høyt som deg selv. Det utelukker en hel del av vårt vanlige reaksjonsmønster. Misunnelse, for eksempel. Det må være umulig å misunne andre dersom du ønsker alt godt for dem like høyt som du ønsker det for deg selv.

Apostelen Paulus har en hel liste over slikt som ganske enkelt ville forsvinne dersom vi elsket vår neste som oss selv. Først nevner han en del grove ting. Men så blir det ganske nærgående:

«Hor, umoral, utskielser, avgudsdyrkelse og trolldom. Og: Fiendskap, strid, rivalisering, sinne, selvheldelse, stridigheter, partier (dvs. klikkvesen) og misunnelse, fyll, festing, og mer av samme slag. (Galaterbrevet, 5, 19-21)

- Om du elsket din neste som deg selv
- da gledet du deg over at han fikk den jobben som du hadde håpet på
- da hadde du ingen fritidsproblemer
- da måtte du omprioritere hele ditt pengeforbruk
- da ga du gjerne avkall på din rett
- da ville det volde deg smerte å kritisere noen.

Slik er Guds lov. Det er et slikt liv Skaperen har skapt oss til. Det er denne loven han vil måle oss på, på den store oppgjørsdagen.

«Jeg var sulten, men dere ga meg ikke mat
Jeg var tørst, men dere ga meg ikke å drikke.
Jeg var fremmed, men dere tok ikke imot meg.
Jeg var uten klær, men dere kledde meg ikke.
Jeg var syk og i fengsel, men dere så ikke
til meg». (Matt. 25)

Det er Jesus som sier dette. Tenk om han hadde rett! Tenk om dette skulle bli stående som sannheten om ditt liv, når flomlyset fra Guds egen lov settes på.

Det er sannheten om ditt liv, sier Bibelen.

«Det finnes ikke én som er rettfærdig, ikke en eneste. Det finnes ikke én som gjør det gode, ikke en eneste.» (Romerbr 3, 10 og 12)

Her står det altså **ikke** at det «ikke finnes noen som gjør mye godt». Selvsagt finnes det mange som gjør det. Men det står at ingen gjør «det gode», det vil si: lever livet slik Gud ville det. Ingen.

«Men det er da ganske urimeilig å kreve av meg som jeg umulig kan, ja som ikke noe menneske kan. Vil Gud virkelig påstå at vanlige, bra mennesker ikke passer i hans himmel?»

Det er en god innvending. Og med kristendommen forholder det seg slik, at det er de gode innvendingene som er de beste utgangspunktene for å forstå hva det hele dreier seg om. Slik også her. Men det må vi ofre et nytt kapittel på.

FORTAPT

La oss begynne litt uhøytidelig med et meget alvorlig tema. La oss tenke oss at du er kommet

til himmelen og skal begynne på det evige liv. Da oppdager du snart at du ikke er alene. Både **den** og **den** er her også, og det var sant å si en litt ubehagelig overraskelse. Du oppførte deg jo ikke så helt bra mot N.N. den gangen, det kunne faktisk skade ditt gode rykte her om han fortalte alt han visste. Men det er sant - det er vel nettopp **her** alt skal fram i dagen?

Så kommer neste problem: Hvem skal du dele værelse med? Ja, N.N. kommer selvfølgelig ikke på tale, han kan du bent ut sagt ikke fordra - og det er visst gjensidig. Men du har heldigvis noen gode kamerater, du kunne vel passe sammen med dem. Men det var dette med evigheten. Det kunne jo tenkes dere begynte å gå hverandre på nervene - sånn etterhvert.

Du burde kanskje forlange enkeltværelse? Ja, men da kunne du jo like godt si enecelle. Det ville være ganske uutholdelig å være alene med seg selv en hel evighet. På jorden kunne du jo innimellom flykte fra ditt eget selskap med å drikke deg full. Men man gjør vel ikke slikt her? Ja, unnskyld, du er vel kommet til riktig sted, det er vel himmelen, dette? Det skulle ikke være - nåja: det **andre** stedet?

Og her kan du jo fortsette tankeeksperimentet på egen hånd. Du vil få god hjelp om du leser skuespillet «For lukkede dører» av Jean Paul Sartre. Det er en moderne skildring av helvete, skrevet av en ateist. Det handler om tre personer som er lukket inne i et rom uten vinduer, med en ringeklokke som ikke virker. De er henvist til hverandres selskap for en hel evighet, og de er fratatt alle muligheter for flukt. Ikke et øyeblikk kan de flykte fra hverandre, sin fortid, seg selv. De kan ikke engang begå selvmord - de er jo allerede døde.

Det er ingen torturretskaper i rommet, ingen ild eller svovel. Det er ikke nødvendig heller. De piner seg selv og hverandre nok uten det. Det hele ender med en nokså opprivende scene - det vil si: Det **ender** naturligvis ikke. Siste replikk lyder: «Ja, så får vi fortsette da».

Man kunne kanskje synes det er underlig at en **ateist** kan skrive om helvete, og skildre det

så uhyggelig godt. Jeg synes ikke det er det spor merkelig. Helvetet, fortapelsen - det er jo den evige tilværelse **borte fra Gud**, den er det evige «Utenfor». Ikke underlig at nettopp ateisten har særlige forutsetninger for å ane hva det uhyggelige ordet «fortapt» innebærer. (I en tid da mange tror at kirken har sluttet å tro på helvete - da begynner ateisten å tro på det!) La oss i alle fall slå fast at Jesus klart og tydelig lærer oss at det finnes et evig «utenfor».

«Når dere står utenfor og banker på og sier: «Herre, lukk opp for oss», da skal han svare: «Jeg vet ikke hvor dere er fra»... Da skal dere gråte og skjære tenner, for dere skal se Abraham og Isak og Jakob og alle profetene samlet i Guds rike, mens dere selv er kastet utenfor» (Lukas 13, 25 og 28)

Og nå kommer vi til poenget med vårt lille tankeeksperiment angående himmelen. Saken er jo at når Gud ikke sånn uten videre kan gi oss adgang til det evige liv i hans nærhet, så er det ikke fordi han er urimelig eller hevngjerrig. Men det er fordi vi ganske enkelt **ikke passer der**, sånn som vi er. Gud kan ikke bo under samme tak som urettferdigheten, bakvaskelsen, misunnelsen, uretten mot vår sultne bror. Skulle Gud slippe alt dette inn i sin himmel, ville den snart bli forvandlet til sin motsetning.

Og ingenting av dette tåler Guds nærhet. Gud er hellig. Ja «vår Gud er en fortærende ild» sies det i Hebreerbrevet (12, 29) Det er bare den fullkomne kjærlighet til medmenneskene som kan utholde og glede seg i hans nærhet. Ikke opprøret mot Gud. Ikke synden mot vår neste. Med all vår gjennomsnittlige, fornuftige moral må vi frykte tanken på Guds nærhet. Det er så mye som ikke tåler lyset, som må fortæres av ilden fra hans hellighet.

«Skjelving griper de gudløse: Hvem kan bo ved en fortærende ild? Hvem kan bo ved evige bål?»

(Profeten Jesaja 33, 14)

Ved inngangen til det evige liv i Guds nærhet, der står Guds lov som krever den fullkomne kjærlighet. Det kan ikke være annerledes -

ellers ville Gud ikke lenger være Gud, og himmelen ikke lenger være himmel.

Men så er du og jeg fortapt. Fortapt her og nå, fordi vi ikke passer i Guds nærhet. Fortapelsen er ikke noe som først venter oss bak død og grav. Bak døden blir den definitiv, men den møter oss som en realitet og en mulighet midt i livet.

o o o

Vi begynner å bli ferdige med scenebeskrivelsen. Det kan være på tide å forsøke å gjøre opp en slags status, forsøke å se hvor vi står. Vi passer ikke i Guds nærhet fordi vi bærer på en tung bør av synd og skyld. Vi er opprørere mot Gud - det merker vi når vi begynner å få ham inn på livet. Og vi elsker ikke vår neste som oss selv.

Dette er vår skyld, men det er også vår skjebne. Vi er født til opprørere. Vår ukjærlighet rår vi ikke med. De vonde ordene og handlingene, de kommer nettopp fra hjertet.

Og da er det fortapelsens realitet åpner seg for oss, dette å være «utenfor» for evig. Utenfor, fordi vi har gjort oss umulige i Guds nærhet.

Det er jo ingen behagelig og oppmuntrende situasjonsbeskrivelse, dette. Men Bibelen gir oss ingen annen, og allerede **muligheten** for at den er riktig, burde få oss til å stanse litt opp. La oss peke på noen av konsekvensene av denne situasjonsbeskrivelsen.

Det første den fratar oss, er alle illusjoner om at det skulle være opp til oss om vi vil ha med Gud å gjøre eller ikke. **Han vil ha med oss å gjøre**, og har hatt med oss å gjøre siden han skapte oss i mors liv. Derfor får vi med han å gjøre enten vi vil det eller ikke, han spør oss ikke om det.

Men situasjonsbeskrivelsen skjærer dypere. Den avslører for oss at det ikke er noen hjelp i dypere selverkjennelse, bedre selvrealisering, større moralske anstrengelser. Jeg kan ikke forandre mitt hjerte, og det er der skaden sitter.

Det betyr at religionene ikke kan hjelpe meg. For det er nettopp slikt de tilbyr meg: Dypere

SO SEGJER HERREN

Og no, so segjer Herren, han som skapte deg Jakob, og laga deg Israel: Ver ured! Eg har løyst deg ut, ropa deg på namn, du er min. Esa. 43, 1.

Kvifor seier Herren, - Han som skapte Jakob? Vilde Herren minna Israel om korleis stamfaren var? Han som var ein luring og stod vel dårleg i folket sitt omdøme. Men Herren seier det er han som har skapt han. Det er godt å vita, Herren seier, eg skapte deg Jakob.

Det var med list han fekk velsigninga, og med list han vart rik. Sin natur og anlegg kunne han ikkje forandra. Det var vel ikkje alltid lett å vera Jakob. Han vilde det gode på eit vis, men alt vart so galt fordi det var personen Jakob alt krinsa om.

Det tok lang tid før Jakob fekk sjå seg sjølv i

selvinnst, bedre selvrealisering, en moralsk vei til Gud. Ja, selv ikke store religiøse erfaringer og opplevelser kan hjelpe meg. At jeg er et fortapt menneske, har lite med mine følelser og opplevelser å gjøre. Det er en saklig, objektiv bestemmelse av min egentlige tilstand. Og dersom Bibelens Gud er Gud, er den ufrakommelig sann.

Da er jeg og du **fanger**, fanget i vår egen skyld. Det er derfor synden beskrives som en **makt** som vi ikke rår med. Ingen av religionene rår med den, ikke noe filosofisk system, ikke transcendental meditasjon, ikke mystiske opplevelser. «Jeg ulykkelige menneske! Hvem skal fri meg fra dette dødens legeme?» Denne replikken av Paulus kunne være en passende avslutning, dersom dette var hele historien, dersom ikke Gud selv hadde grepet inn og gjort noe helt uhørt.

Men det har han, og derfor er det først nå historien begynner for alvor. Historien om Jesus.

Forts. neste nr.

Fra Credo Forlag

N. Kristl. Student og Skoleungdomslag

Guds lys. Endå Gud hadde talt til han. I nattestilla då Jakob var på flukt, møtte Herren han, og sa til han: Sjå, eg skal vera med deg og vara deg kvar du so fær, og leida deg tilbake til dette landet, eg skal ikkje sleppa deg utor augo mine, før eg har gjort det eg har lova.

Jakob synes han må svara på eit slikt tilsagn og løfte frå Herren. Av bare nåde kan ikkje alt dette vera. Høyr kva det gamle menneske lova: «Vil Gud vera med meg og vara meg på denne ferdi mi og gjeva meg mat å eta, og klede å klede meg med, og lata meg koma att til huset åt far min, so skal Herren vera min Gud.» 1. Mos. 28. 20-21.

Han nemner Guds namn to gonger, seg sjølv og sitt eige åtte gonger. Vi er nokso like i dette. Bare Gud vil hjelpa, fø og klæ, så skal han få litt igjen som takk for hjelpa.

Kva fekk han av Jakob? Kva fekk han av deg og meg? Det vart lite etter lovnaden frå vår sida. Men Herrens auga det følgde Jakob over alt, og ein dag kom ordren: Gjer deg reidug og far ut or dette landet og attende til farshuset ditt.» Vidare heiter det om reisa sin start. «Då stal Rakel husgudane som far hennar hadde. Og Jakob stal seg burt i frå Laban, aramearen, og sa ikkje noko om at han vilde fara sin veg.» Han hadde ikkje tenkt at heimreisa skulde verta slik. Det skulde sikkert ha gått for seg på ein annan måte, med takk for hjelp for mat og klæ, men Rakel stal og Jakob stal. - Det kan henda mykje på vår livs reis.

Innatt til landet og farshuset.

Det vart for alle syndarar ein tung og vanskeleg vei. Det er bare ein stad å koma over. I Jakobs liv fekk det namnet Jakob-vadet. Det ligg mykje i dette namnet - vadet. Når strau-men var strid, og der var mykje vatn, måtte dei holde hendene og det dei bar, over hovudet. Her var vel ikkje rette plassen til kamp og forsvar. Men dette er Guds veg inn til løftenes land. Eit møte med Gud der ein lyt sleppa alt

for å koma over. Der ein og lyt seia kven ein er. Kva heiter du? Han svara: Jakob.» I denne person var list, og synd av alle sorter, og brutte løfter til Herren.

Kva får han høyra her i møta med Gud?

«Du skal ikkje lenger heita Jakob, men Israel. For du har stridt med Gud og med menneske og vunne.» Han vant på erkjenninga sin veg. Eg heitte Jakob. Det kosta han all æra, all egenrettferd, ja hans eige liv.

Esaias sa det slik i møte med Gud: «Usel er eg! No er det ute med meg, for eg er ein mann med ureine lippor.» - I møte med Gud får ein sjå sin ureinhet og vonde hjarta og liv.

Kva seier so Gud om Jakob og Israel?

«Ver ured! Eg har løyst deg ut, ropa deg på namn, du er min. «Kan det seiest sterkare? Løyst deg ut Jakob frå synda sin dom og herrevelde. Ditt usle og dårlige liv, dine uoppfylte løfter, ja alt du plagast av har eg løyst deg i frå, seier Herren. Du harde og skuldtynge Israel. Du som bare har møtt meg med dine synder, og brytt meg med dine misgjerninger. Dette passer på alle mennesker, frå den første, til den siste. Frå barnet på mors fang, til dei gråe hår. Men Herren seier: «Eg har ropa deg på namn, du er min. Du er min, det var eg som skapte deg Jakob.

Alle menneske er skapt av Herren, og til Herren. Herren seier om denne skapning: «Du er dyr for meg, er mykje verd, og eg elsker deg.

Vi veit og les om innbrudd og tjuveri som aldri før. Slik vart denne Guds kjære skatt og eigeom stålen frå Gud. Den vart og selt vidare til alt av synd og nød som tenkjest kan

Men Herren gløynde ikkje egedomen sin, han hadde den so kjær. Den kunde ikkje erstattast på noko måte. Han måtte gå og finna den att. Fyrst måtte han kjøpa skatten, og så måtte han leita for å finna den.

Kva var prisen han måtte betala?

Esaias talar og om utløysinga. Men våre sjukdomar tok han på seg, og våre pinslor var det han bar. Ja, han vart såra for våre brot, og sundbroten for våre synder. - Herren let råma han det som me hadde skuld i alle.

Apostelen vitner: «Den som ikkje visste av synd, har han gjort til synd for oss, so vi skulde verta rettferdige for Gud i han.» 2. Kor. 5, 21. «Ogso dykk, som fordøm var framande og fiendar ved dykkar huglag, i dei vonde gjerningane, dykk har han no forlikt i hans jordiske lekam ved døden, for å stilla dykk fram for si åsyn, heilage, ulastande og uklandrande. Kol. 1, 21-22. Mange fleire skriftord kunde nemnast, om det Gud gjorde for deg og meg.

Ved sitt ord kunde han skapa det han ville. Men når du og eg skulle kjøpast tilbake, måtte han betala med sitt eige blod. Å, for ein pris for den døde og stålne synder. Du må vera mykje verd i Guds auga og hjarta. - Mykje verd!

Difor seier han: «Eg har løyst deg ut, ropa deg på namn, du er min.» Du er min, les det, høyr det og grunna på det, gjer bruk av det no i denne stund. Du skuldtynge Jakob, du fråfaldne Israel, du er utløyst. «For blodet har virket so kraftig hos Gud, at han helt tilfreds kunde blive, so lat deg dermed og nøye.»

ODD DYRØY

Nådeliv og nådelivs-frukt

«Jeg er vintreet, dere er grenene. Den som blir i meg og jeg i ham, han bærer megen frukt. For uten meg kan dere intet gjøre.» Johs. 15, 5.

Ved å bli i Jesus som en som ingenting kan gjøre av seg selv, bærer vi megen frukt, sier Jesus. I lys av Guds evige nådes evangelium og min personlige erfaring fortøner det sanne kristenlivet seg slik for meg også.

«Når vi i nåden trives, det dører kjødets lyst, og Kristi sinn oss gives av nåde i vårt bryst. Om misforstått av andre, vårt gudsliv bærer frukt. På Guds veg kan vi vandre, av Gud kan vi bli brukt».

Guds ord forkynner utvetydig klart at det er bare Gud alene ved sin evige nådes hellige Ånd som kan virke Guddommelig nådeliv og livgiv-

ende frukt i frelste hjelpeløse syndere. Jesus sier i Johs. 6, 63 at det er Ånden som gjør levende, kjødet gavner intet, og videre at de ord jeg har talt er Ånd og er liv. I Johs. 15, 3 sier Jesus at dere er alt rene på grunn av det ord jeg har talt til dere. Det er ved den samme Ånd som Gud lot være over vannene da han skapte verden ved sitt evige allmektige ord, i og ved og til vår stedfortreder og frelser Jesus Kristus. Uten Guds ord og nåde i Jesus er ikke noe blitt til av alt som er blitt til. Johs. 1, 1-4.

Ved Guds nådes hellige Ånd forkynter Gud frelsens livgivende evangelium, fra Adam til det siste menneske på jorden. Kvinnens sed skulle knuse slangens hode. Det er så evangelisk grunnleggende og godt for vår kjempende tro å få se av Guds eget ord at Gud har satt hele skaperverket i et nådeforhold til seg selv ved Jesus Kristus, før verdens grunnvoll var lagt. Efes. 1. På grunn av denne eviggyldige, rettferdiggjørende og helliggjørende nåde kunne Gud si til Abraham i 1. Moseb. 17, 1: Jeg er Gud den allmektige, vandre for mitt ansikt og vær ustraffelig. For hele den faldne menneskeslekts synd hadde Gud i sitt eget frie og evige råd tilreknet Jesus. Og hele Jesu stedfortredende og synde-sonende død, oppstandelse og himmelfart var fra evighet av tilregnet alle hjelpeløse syndere. Derfor kunne Paulus si i 1. Tessalon. 5, 9, at Gud bestemte oss ikke til vrede, men til å vinne frelse ved vår Herre Jesus Kristus.

De som blir forført av djevelen til evig fortapelse, går ikke bort på grunn av sin synd som de har arvet fra Adams fall, for den har Gud fra evighet av tilregnet Jesus. Men synderen forføres av djevelens list til enten å forakte og forkaste nådelivet og evig fullkommenhet i Jesus, eller til å stå for Gud i vantroens tilleggs-gjerninger til nåden i Guds eneste fullkomne og evige frelse i Jesus alene.

Derfor ser vi at hele Guds ord, i sin omsorg for oss, forkynter Abrahams **rettferdiggjørende og helliggjørende tro**, som er den eneste sanne og levende tro til frelse og evig liv for hjelpeløse og fortapte syndere. Rom. 4, 6 og 23-25. Abra-

ham, som et synlig Adams barn i seg selv, uten omskjerelse og uten dåp eller andre midler å støtte seg til, erklæres fullkommen rettferdig av den hellige Gud, fordi han uten gjerninger klynger seg ene og alene til det Gud har gitt Jesus til å være for ham. Rom. 4, 1-5. Derfor forkynter hele Skriften oss den tro til etterfølgelse som Abraham hadde før han ble omskåret. Omskjærelsen og alle andre nådemidler kom til bare for å styrke oss i den tro Abraham hadde før omskjærelsen.

Det er ikke i overensstemmelse med Guds uforskylte evangelium for hjelpeløse og fortapte syndere, at Gud skulle ha gitt visse nådemidler for å overgi til mennesker for at de ved disse midler skulle kunne bestemme frelsens dag og time for noen ved ytre bruk av Guds nådemidler. Som tidligere nevnt, hadde Guds evige frelsesløfte full frelsende virkning for hele den kommende menneskeslekt før verden var skapt.

Derfor virker Gud i deg sitt evige nådeliv, i deg som nå erkjenner at du aldri har fått det til med kristendommen og aldri kan kjenne deg sikker på at du er et Guds barn. Du skal få høre at Gud helt fra evighet av kjente deg og vet alt om deg, hvordan du ville komme til å bli gjennom hele ditt syndefulle liv. Gud har fra evighet av regnet med det, da han i sitt evige råd bestemte å gjøre deg hellig, ulastelig og ustraffelig for sitt hellige ansikt. Kolles. 1, 21-23. Han har regnet med at i alt det du er og blir av deg selv, fra morslivet til du går ut av verden, kan du aldri bli noe annet enn en hjelpeløs og bortapt synder for Guds hellige ansikt. Gud vil alltid regne deg som en ugudelig med alt det du er og gjør av deg selv.

Men la ikke djevelen skjule for deg, at Gud er den som rettferdiggjør ugudelige ved det han har gitt Jesus til å være for dem. Og hør! han tenkte nettopp på deg. Rom. 4, 5.

Alle som ikke får det til å bli og være kristne, men bare erkjenne seg som ugudelige, men klynger seg til Jesus og det han har gjort og er for oss, er så rene i Guds øyne at han ser ingen forskjell på dem og Jesus der han står for Gud i

deres sted. For det er Gud selv som har kledd dem i Jesus, Guds bryllupsdrakt for ugudelige. Esa. 61, 10. Esek. 16, 14.

Når Gud ved sin Hellige Ånd får bevare deg i denne sin nåde, får du leve videre i nådelivet som en kjempende, men lykkelig, renset og frukt bærende gren på Guds sanne vintre. Guds ords sanne kjennetegn på at du bærer den gode frukt, det er at du med ditt liv og vitnesbyrd blir til dom og anstøt for all egenrettfærdighet, og til frigjørelse og evig liv i Jesus Kristus for hjelpeløse og fortapte syndere.

Måtte ikke Gud forgyves lete etter denne gode frukt i vårt nesten altomfattende store arbeid for Guds rike i vår tid. På fruktene skal treet kjennes. Matt. 7, 13-29.

KRISTOFFER HØIE

Årsmelding 1980

Kjære formann, styremedlemmer og årsmøtelyd!

«Lammet, ja Lammet, dets vunder og sår, Æren og prisen i evighet får ! Amen, halleluja, amen!» (Sangb. 866, v. 3)

Det verset er i harmoni med Openberringsboka kap. 5.

Der er det fortalt at «ingen i himmelen eller på jorda eller under jorda kunne» eller var funnen verdig til å opna og sjå i framtidsboka. Då gret Johannes sårt. Men ein av dei eldste sa då: «Gråt ikkje! Sjå, Lova som er av Juda ætt, Davids rotrenning, har sigra og kan opna boka og dei 7 innsigla på henne.» v. 5.

«Og Jesus, forsonaren, vart i Himmelen tilbeden 1) av dei 4 levande og 2) av dei 24 eldste. «Og dei syng en ny song og sejer:

«Verdig er du til å ta boka og å opna innsigla på henne, avdi du vart slakta og med ditt blod kjøpte oss til Gud av alle ætter og tungemål og folk og landslydar! ...»

3) Og dei mange englane, «talet på dei var 10000 gonger 10000 og 1000 gonger 1000, og dei stemde i med høg røyst:

«Verdig er Lammet, som er slakta, til å få makt og rikdom og visdom og styrke og pris og æra og velsigning!»

«Og 4) kvar skapning som er i himmelen og på jorda og under jorda og på havet, og 5) alt som er i det, hørde eg segja:

«Honom som sit på stolen, og Lammet høyrer velsigninga og æra og prisen og styrken i all æva!»

Og dei 4 levande sa: «Amen!» Og dei eldste fall igjen ned og tilba.

o o o

Så blei det Singapore igjen med meg. Kom hit med eit Hollands fly som gav rabatt for misjonærar. Det vart ei gild og god reis og me landa trygt på flyplassen den 27. desember, der Far Eastern Bible College folka tok imot meg som var eg ein prins.

Fyrste semester her, med vesentlig gresk og hebraisk for meg, enda 25/4 og i sommarferien som enno varer til 21. juli, har eg fått nåde til å sjå til kristne kinesarar både i Singapore, Malaysia og sist i Indonesia.

Fyrste «studenten vår» Dao Sheng med famer framleides i Taman Jurong, ein by ca. 20 km. herifrå. Han var då utan arbeid, men eg snakka med han i telefonen etter eg kom tilbake frå West Kalimantan, (V. Borneo), og då hadde han fått ny jobb, og også telefon (Singapore 652673.)

Andre «studenten vår» Ho Keng Sang er framleides i Kuala Lipis og er nærmest ledaren for den kinesiske kyrkja der sidan dei no ikkje har nokon pastor. Men dei får god hjelp frå theol. studentar frå Kuala Lumpur. Det vart eg glad for. Likeeins får dei i methodist-kyrkja der god forkyning no.

Turen min til Pontianak, (så vidt den er sør for ekvator), der eg var Andreas Djunaidi's gjest i 4 veker, må eg takka Gud serleg for.

Skal ikkje her skildra turen med «Gospel-Boat», det får koma i «Lov og Evangelium, men eg vil berre seia at det var både ein lette og ei glede å få forkynna evangeliet til kinesarar også under ekvator. Kanskje blei det mest til hjelp for A. Djunaidi og andre pastorar og evangelistar som høyrde meg. Ordet skal ikkje venda tomt attende for nokon.

Dei siste par dagar saman med Djunaidi lærte han tonen til det verset me song i lag på kinesisk: «Lammet, ja Lammet dets vunder og sår, Æren og prisen i evighet får. Amen! Hal-leluja Amen!»

Helsing ANDREAS A. BØ.

Har historien noe å lære oss?

Har historien noe å lære oss?

Ja, har den noe å lære oss - jeg mener i den aktuelle situasjon vi står oppe i nettopp nå.

Før eller imot EF.

Hvis noe folk har noe å lære av historien, så måtte det være det norske folk. Vi er tre nabofolk av samme rase - nesten samme språk - samme religion - bor her oppe i Norden nesten for oss sjøl.

Skulle det ikke være rimelig at vi slo oss sammen? Jo, visselig! Og så fikk vi Kalmarunionen i 1397. Nå skulle det bli fred og styrke i Norden.

Hvordan gikk det? Ta boka og les! Så fikk vi Dansketida. Det skulle bli så bra for Tvillingrikene! Hvordan gikk det? Ta boka og les! Så fikk vi Unionen med Sverige og det vakre, hjertegode valgspørsmål: Broderfolkenes vel! Hvordan gikk det? Ta boka og les!

Så ble vi skilt med hver sine grenser og sitt eget styre. Som Bibelen sier det skal være! Da ble det fred i Norden. Og et vennskap som knapt har sin like i hele verden.

Det er jo gripende å passere grenselinjene. Ingen piggråd og rifler. Nei åpne armer og gjestfrihet. Dette behøver vi ikke å lese oss til. Det opplever vi daglig.

Så kan vi lese videre i historien. Om de store nasjoner i Vest-Europa. Hvordan har de vært mot hverandre, og hvordan har de vært mot sine brødre i andre deler av verden? Ta boka og les! Og enda har de hatt Guds lov skrevet både

i sin egen samvittighet og i Guds ord - hatt kristendommen i snart 2000 år. Og allikevel - alt det blod som er flytt og all den urett som er begått!

Mange vil vel si: Det var ikke bedre å vente. Alt dette med kristendom og Guds lov - det er så gammeldags og pesimistisk. Nei, nå har vi fått noe bedre og mere moderne: Nå har vi fått Romatraktaten! Nå skal det bli fred og lysere tider, både for Europa og verden! Bare å undertegne den, så skal alt ordne seg til det beste for alle! Ja, den som bare kunne tro dette? Den store Paulus hadde gjort en smertelig erfaring. Vi finner den i Rom. 8, 3: «Loven stod hjelpeløs ved kjøtet.»

Bare at ikke verden idag får gjøre samme erfaring med Romatraktaten.

Når en hører hvordan de kjekler og bites om matfatet, så er det ikke så oppmuntrende. Har den nye loven forandra noe med mentaliteten og hjertelaget? Det skal bli spennende å se om det stakkars Irland får sin rett i sitt eget fedreland, når Romatraktaten er undertegnet. Eller om det er den gamle dansen om gullkalven.

I 1814 hadde vi på Eidsvoll en prest som het Jonas Rein. Han sa da et ord som burde vært gjentatt idag: «Og du Norges odelsbondel! Selg ikke dine barns odel for en sum som hver mann kan kjøpe en tønne korn for!» Er det ikke det som de akkorderer om idag? Er det ikke penger og levestandard som stadig går igjen?

Det stille, sunne bondesamfunn i Norges daler, det skal avvikles, og noen få storbruk med maskinkraft skal komme i steden. Og så storindustri med larm og støv og gift. Jo, vi har noe i vente. Enn om de unge får oppleve hva vi eldre har opplevd under to rasjonerings.

Da var det kjært å komme ut på bondegårdene med en tom flaske og be om en skvett melk eller noe annet - hvor lite det enn var. Nå står tusener av fjøs tomme, og åker og eng vokser

igjen. Ungdommen er narret bort fra de gamle gårdene og inn på industrien. Der er det lett-vint og rikelig med penger.

Vi eldre har både lest historien og opplevd historien. Det kan de unge også få gjøre. Enn om den industri vi skryter av og setter vår lit til, kan bli vår største ulykke?

SKOLESTYRER.

Reiseruter

FOR FORKYNNDARANE I N.L.L.

2. HALVÅR 1980

1. **Odd Dyroy:** Lindås, Brekke, Yndesdal, Håvik, Tysvær, Bremnes, Randaberg, Gravidal, Fosse, Varaldsøy.
2. **Amund Lid:** Namdalen, evt. Ellingsøy, Langevåg.
3. **Reidar Linkjendal:** Håvik 23/9-28/9, Ellingsøy 30/9-5/10. Norheimsund og Tørvik-bygd 21/10-2/11.
4. **Godtfred Nygård:** Ås. Askim, Sannidal, land, Fitjar, Stord, Stranda, Randaberg, Nærbø.
5. **Margrete Skumsnes:** Namdalen, Nesflaten, Bråtveit, Hamrabø.
6. **Olav Aakhus:** Til disposisjon.

Styret

Returadresse: Lov og Evangelium, 5400 Stord